

ERDÉLYI GAZDA

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

(Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levélcím: »Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz.« Sürgőnycim: »Erdélyi Gazda, Kolozsvár.«)

Felkéri az erdélyrészi állattenyésztő bir-
tokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik
(igás ökör, tinó, borju stb.) minőségét és
mennyiségét hozzá sürgősen bejelenteni
szíveskedjenek, mivel a királyhágón túli
uradalmak részéről

a vételre rendkívül sok megbi-
zás érkezett.

Arató és kaszálógépek, cséplőgépek, ekék és
— boronák, zsákok, ponyvák, olajok stb. —

legjutányosabb és legmegbízhatóbb
beszerzési forrása.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1010

Ponyva és zsákgyar
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST,

Alapítva 1831.
46 kiténtetés.

IV., Deák Ferenc-utca 3. szám
Angol királyné szálloda mellett.

Sürgőnycim:
Elsinger Budapest.

VIZMENTES PONYVÁK ELISMERT KITŰNO, ELPUSZ-
TITHATATLAN MINŐSÉGBEN

Kazal-, gép-, kocs- és repceponyvák.

Tarpaulin-
Drill-

ZSÁKOK

kender varrással
LEN VARRÁSNEKŰL

KARTELEN KIVÜL, LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
VIZMENTES SÁTRAK, ESOKÖPENYEK, KENDER-TÖMLŐ.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás. — Minden
város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és szíveskedjék határozottan

Elsinger gyártmányt kérni. (1089.)

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) dará-
lás-, felbontás-, kiórlás- és simára őrléshez, ön-
működő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és

egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat,
szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök-
és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és
electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket.
Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum móto-
rokat és locomobilokat.

1017

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kiténtetve

HUBERT J. E.

pezsgőbor-pinczéi

POZSONY.

Különlegességi jegy:

GENTRY-CLUB a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Kapható minden jobb vendéglőben és kávéházban.

1069.

A szemétben is kincset lelhetnek mindazok,

kik megismerkednek az országszerte elismert, kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, eredeti „Kalmár“-féle gabonatisztító gépek és rosták sokoldalú előnyeivel. — Sziveskedjen **vagyongyűjtés céljából** ezen kiváló magyar gyártmány legújabb ingyenárjegyzékét kérni:

Kalmár Zs. utóda különleges terménytisztító gépgyártól, **Hódmezővásárhelyről,** melynek áttekintése után tisztában lesz ön a dolog valódiságával. 1158.

Eladó
120 drb.
4¹/₂ éves
TULOK

első rendű minőségben

tiz-tizenkét métermázsa páronkénti súlyban **Lázár Albert** buzás-bocsárdi gazdaságában.

Posta- és távirda állomás **Karácsonyfalva** (Erdély). 1172

Háztulajdonosok figyelmébe!

Kolozsvárt 1897 óta fennálló

Bádogos műhelyemre

felhívom a háztulajdonosok és építető urak b. figyeimét, miszerint készítek:

- 1 m. fedél befedést 18. sz. vasbádogból kétszer festve 2 k. 34 f
- 1 m. fedél befedést 20. sz. vasbádogból kétszer festve 2 k. 20 f.
- 1 folyó méter függő csatornát 18. sz. vasbádogból 1 k. 40 f
- 1 m. fedél festést — k. 16 f
- 1 darab fedél ablak 5 k. — f.

Minden e szakmába vágó javításokat olesón készítek; munkámért 2 évi jótállást vállalok.

Kiváló tisztelettel

Weisz József,

KOLOZSVÁRT,
Dézsma-utca 3.

1187.

bádogos.

Olesó bádogos munkákat készít!

Olesó bádogos munkákat készít!

Páris 1900. Grand Prix! (328. sz.) Páris 1900. Grand Prix!

Eredeti Singer-varrógépek házi használatra

és minden ipari célra.

Nagy tartósság! Egyszerű kezelés! Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben is. — Varrógépekhez való elektromotorok minden nagyságban. Különleges varrógépek zsákvarrásra, zsáktömésre, zsákfoltozásra és szegésre. Erőhajtány berendezések a legújabb és legbevéltabb szerkezetben.

Temesvár
1891.
Aranyérem!

Singer Co.

Debrecen
1894.
Arany oklevél.

varrógép részvénytársaság,

Kolozsvár, Jókai-utca 3. 1132

Brassó, Kapu-utca 23. szám. Maros-Vásárhely, Széchenyi-tér 55. szám. Agrár bank-épület. N.-Szeben Vasút-utca 5. sz.

Májerszky Barnabás

gépgyáros Nyiregyházán

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista

Viznyomásu olajsajtókat,

Olajmagzúzókat egyszerű s több hengerrel,

Olajmagpörkölőket gőz- és tűzfűtésre,

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivétel 120 telep üzemben. 1093

Első magyar ruggyanta bélyegző-gyár és véső-intézet

Geduldiger Hugó

vésnök,

BUDAPEST,
Váci-körút 17. szám.

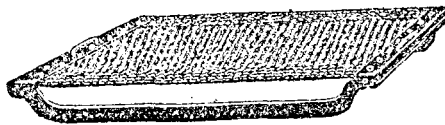
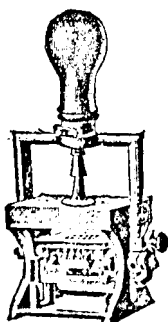
Ajánlkozik

ruggyanta és rézbélyegzők, pecsétnyomók zsáksablonok, állatjelző-bélyegzők stb. elkészítésére.

Mintalapok ingyen.

Vidéki képviselők kerestetnek.

1101.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövetfonat, kerítés és ruganyos acélsodrony ágybetétek gyára

KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.

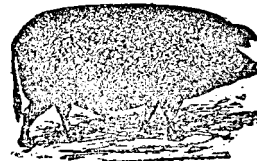
Telefon 439. szám.

Olesó kerítések! Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, úgymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

gépfonatait, dísz-kerítéseit és díszkapuit,

továbbá pince, padlás, felsővilágossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok).

1168.

1175

100 drb. 3 hónapos jól fejlődött

fajmalacz
eladó.

Értekezhetni **Simó Gábor** gazdaságtisztával **Nagy-Ernye**, posta Sáromberke.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A pinzgau marha Erdélyben. <i>Monostori Károly.</i>	377
Igavonók <i>Krenedits Ödön.</i>	377
A burgonya szárrothadása és gumórothadása. —r.	378
Tarlóhántás gyomirtás céljából. <i>Kerényi Lajos.</i>	379
Borjúk felnevelése rozskenyéren. <i>K.</i>	379
Kisebb szakközlemények.	379
Egyleti élet:	
Az Erd. Gazd. Egylet állatktállítás. szakosztályának gyólése.	380
Vegyes közlemények.	380
Piaci és vásári ártudósítások.	381
Nyilttér	381
Hírdetések.	

A pinzgau marha Erdélyben.

»Uj tenyésztés« címen köztem és Ince Manó úr közt eszmecsere történt a lapok f. évi márciusi számaiban.

Ince úr odavélekedett, hogy különösen Háromszék vármegye, ha már a régi tenyésztéssel, az erdélyi magyar fajta tenyésztésének irányával szakítani akar, akkor simmenthali tenyésztésére térjen át, én pedig, különösen a Szászföldön szerzett tapasztalataim alapján oda konkludáltam, hogy a pinzgau fajta az, amely a magántenyésztetekbe alkalmasabb.

Elmondtam akkor, hogy már 23 esztendő előtt részem volt a pinzgauinak a Nagy-Küküllő megyei magántenyésztetekben való elterjesztésében s szemtanuja voltam ott és az úgynevezett Királyföld más helyein is azok prosperálásának mind maig.

Segesvárt lévén akkor hivatalom, ott és annak közeli környékén folytam be leginkább a tenyésztetek alakulásába s tényleg legerősebben ott mutatkoztak már akkor, s mutatkoznak mindmaig a legjobb eredmények, ott tartja magát legerősebben a pinzgau vér.

A »Rundschau« című bécsi lap legutóbbi számában egy közlemény csak megerősít azon meggyőződésemben, hogy Erdélybe a nyugati marhák közül a nem nagy igényű, mégis jól hasznosító s ott jól honosodott pinzgau való.

A közlemény szóról-szóra így hangzik: Das Pinzgauer Rind gedeiht in Siebenbürgen so vorzüglich, dass jüngst zwei Händler aus Salzburg 7 Kühe, 2 ausgewachsene Ochsen und 25 Zugochsen in Schässburg ankauften, und nach Salzburg exportierten. Sie bezahlten für eine Kuh 390 Kronen, für ein Paar ausgewachsene Ochsen 880 Kronen, für ein Paar Jungochsen 560 K.

Tehát a pinzgauiak őshazájából, Salzburgból bejön a vevő, hogy Segesvárt egyegy tehénért 390, egy-egy pár ökrért 880 s egy-egy pár tinóért 560 koronát fizetvén, azt kivigyje oda, ahol annak a marhának a fő fészke, legjobb diszlési helye van.

Ha egyéb nem, az efféle dolog egy-magában is világosan mutatja, hogy jó helyen van ott Erdélyben a szász földön, jó

helyen lesz ott más földön is a pinzgau és hát házard vállalkozás kényes, nagy igényű simmenthaliakkal próbálkozni meg, plane a pinzgauiak elejtésével kapcsolatban.

Monostori Károly.

Igavonók.

Gyakran felmerült már a kérdés, hogy melyik igavonóbarmot előnyösebb tartani, a lovat vagy az ökröt? Hogy ezen kérdésre megközelítőleg helyes választ adhassunk, felsorolom mindkét állat előnyeit.

Azért mondom „megközelítőleg“, mert igen sok függ a helyi viszonyoktól, amelyek néha arra kényszerítenek bennünket, hogy eltekintsünk a faji előnyöktől.

A ló gyorsabb s általában kitaróbb, mint az ökör s azért ugyanannyi idő alatt több munkát végez. Gyorsabb mozgásuk folytán különösen fogasoláznál, határozottan jobbak a lovak, melyek tanulékonyabbak, szófogadóbbak és sokkal pontosabb rendhez lehet hozzászoktatni, ami különösen nagy előnyünkre válik a sorvető és hasonló gépek húzásánál. Elviselnek továbbá könnyűszerrel mindenféle időváltozást s hosszabb utakban, bármily rosszak legyenek is azok, hasonlíthatatlánul kitaróbbak az ökröknél.

Lássuk most az ökrök előnyeit:

Az ökör lassabban, de egyenletesebben mozog miként a ló, a legnehezebb terhet is éppen úgy húzza, mint a könnyűt s ezért szántásra okvetlenül jobb, mint a ló, mert a barázda egyenletesebb marad utána. Trágya, zöld takarmány s egyéb nehéz fuvarnál, ha nem kell vele hosszú utat tenni, éppen annyit végez s majdnem olyan gyorsan, mint a ló.

Ha a föld át van ázva és puha, akkor csülkeikkel igaz ugyan, hogy szélesebb, de kevésbé mély lyukat hagynak lépteik után, mint a ló s lábaikat is könnyebben emelik ki ezáltal a talalból.

Előnyük az ökröknek az is, hogy sokkal kisebb mértékben vannak az elbetegedésnek kitéve, mint a lovak, trágyájuk sokkal értékesebb és sokkal hosszabb időn át hat, mint a lovaké s mindenféle talajra alkalmas.

Ami azonban egyike az ökrök legfőbb előnyei az az, hogy mind beszerzési áruk, mind tartásuk, mind pedig szerszámuk, sokkal kevesebbe kerül a lovakénál. Ezenkívül pedig sokkal csekélyebb gondozást is igényelnek.

Igen fontos körülmény az is, hogy akkor, midőn a munkaidő szünetel, az ökröket nyugodtan hagyhatjuk az istállóban és ilyenkor kevesebb takarmánnyal beérik mint munkaközben. Ellenben a ló mindig egyenlő mennyiségű eledelt fogyaszt, akár dolgozik, akár pihen s az istállóban való hosszabb vesztég-

A „TURUL“ permetező

a jelenkor legtükéletesebb peronospora permetezője.

Árak:

1—5 darab vételénél egy darab ára frt 14.—
6—10 darab vételénél egy darab ára frt 13.50
11—25 darab vételénél egy darab ára frt 13.—

csomagolással együtt.

Hosszabbító cső magastörzsű fák permetezésére 1 frt
Francia-szóró (kivánatra külön) 75 krajcár

Peronospora-permetező

„DIADAL“

csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50
Hosszabbító cső, magastörzsű gyümölcsfák perm. 1 frt.

Szőlészeti, borászati és gazd. egyesületeknek, valamint községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN.

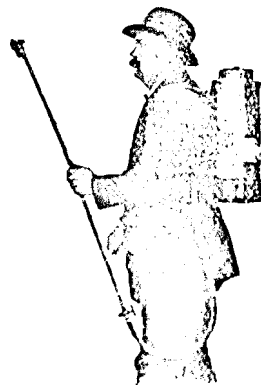
Rézgálic, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések, valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk

a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám,

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányú permetező is beszerezhető.

1006.

lés határozottan hátrányára szolgál, mert elgyengül és elbetegesedik; mert az, hogy a ló akkor, midőn sokat állt bekötve s ismét befogjuk, ugrál: nem bizonyít emellett, hogy megerősödött, hanem inkább a kedélyhangulatának róható fel, mert örül, hogy végre ismét a szabad levegőre került ki. Elgyöngülését azonban eléggé mutatja az, hogy ilyenkor nem kitartható.

A ló és szarvasmarha tartásdíját egybe-hasonlítva, bátran mondhatjuk, hogy az olyan arányban áll mindenféle vidéken, mint 1:1.65 höz, úgy, hogy ott, ahol jó legelője van a szarvasmarhának, az éppen fele annyi tartásdíjba kerül, mint a ló, de minden körülmény között $\frac{2}{5}$ résszel kevesebbe.

A kérdés eldöntésére azonban semmi esetre sem elégséges magában véve azon tény, hogy az ökör eledele olcsóbbá jön a lónál; mert tekintetbe kell vennünk a munkanapok számát is és összehasonlítani a végzett munka nagyságát.

Ugyan megjárhatná az, ki csak azért, mert az ökörtartás olcsóbb, kiterjedt gazdaságában a lovakat eladná és csupa ökröt szerezne be helyettük. Ezt csak ott lehetne tenni, ahol igen csekélyek a távolságok, mert különben már a 15–20 kilométernyi távolban fekvő legközelebbi városba is csak igen nagy idővesztés árán hordhatnánk be vagy onnan ki a fuvart.

Viszont igen káros dolog az, a midőn egy-egy gazdaságban teljesen nélkülözik az ökörállományt s minden munkánál lovakkal parádézni. Ott azután oly nagy számú lovat kell tartanunk, hogy azok mindenféle, tehát a legnagyobb tavaszi és őszi munkaidőben is elégséges igavonóerőt képviseljenek, a melyet azután, mint haszontalan fogyasztót túrnunk kell akkor is, a midőn kevesebb a munkaidő s az istállóban tétlenül állanak.

Legjobb a középút. Lovat tartanunk mindenesetre kell, de csak annyit, a mennyi feltétlenül szükséges, az egyéb állományt pedig ökrökből szerezzük be megfelelő egyensúlyban, gazdasági viszonyainkhoz képest s mindenesetre gondoljuk meg, hogy egyrészt ökreink, a lovakhoz képest valóságos trágyagépek, míg másrészt gondoljuk meg különösen azt, hogy a lovakon, ha azok felszaporodnak, nem mindig adhatunk könnyűszerrel és megfelelő árban túl, de az ökröt mindig meg lehet hizlálni s többet kapunk érte ha eladjuk, mint a mennyit érte a vétel alkalmával adtunk, pedig közben mennyi hasznot hajtott trágyában úgy, mint munkában.

Határozottan állást foglalok azonban azon szokás ellen, hogy tehenekeket tartunk igavonó jószágként. A tehén arra való, hogy tejet, tejtermékeket, trágyát adjon és borjúkat neveljen, mert ha még ezen fölül munkára is fogjuk, akkor azon sokmindenféle közül, amit tőle kívánunk, valamelyikben nem lesz tökéletes.

Krenedits Ödön.

A burgonya szárrothadása és gumó-rothadása.

Azok az óriási károk, melyek évenként a gazdákra háramlanak a burgonyának a kitelelésben és a mezőn történő megbetegedései által, folyton újabb és újabb kísérletekre és kutatásokra ösztönzik a gyakorlati és elméleti tudósokat. Az a föltevés, hogy a burgonya

télen át való eltartásánál mutatkozó kórtünetek legalább részben összefüggnek a vegetáció ideje alatt mutatkozó kóros jelenségekkel, nem régi még. Az első kutatás eredményét 1897-ben közölte Frank Most legújabbán dr. Appel Ottó német tudós exakt kutatásai alapján ezt a föltevést beigazolták mondja és a burgonyagumó rothadását ugyanarra az organizmusra, (phytophthorus) vezeti vissza, mely nyáron át is gyakran igen nagy károkat okoz a burgonyanövényben. Érdekes munkálatai alapján a következőket közöljük:

Kórjelenségek. A burgonyanövény szár-rothadása rendszeren júliusban, vagy augusztusban, néha azonban már júniusban is mutatkozik. Látunk a burgonyültetvény közt burgonyabokrokat, melyekben egyes, vagy az összes száraz klulról kezdenek elhalni. Legelőször az alsó levelek sárgulnak el, amikor még a növény egyébként egészségesnek látszik, aztán pedig az egész megbetegedett szár gyors lehervadása következik. Ha a frissen megbetegedett növényt megvizsgáljuk, a földben levő szárrészleteken fekete, puha foltokat találunk, melyek gyorsan terjednek és az egész alsó szárrészletet megtámadják. Ezáltal a föld fölött levő szárrész is elhal, de a megbetegedett száron levő gumók is lehullanak és elpusztulnak. Azért a betegség által teljesen megtámadott növényeknél gumókat se találunk. Többnyire csak a földben levő szárrészekre terjednek a megfeketedett rothadásfoltok s ennek oka a baktériumok nagy nedvességszükséglete. Nem mindig támadja meg a betegség az összes szárazakat s ilyenkor persze az egészségesen maradt száron a gumók tovább nőnek.

A gumórothadás, mely a gumó szövetének egyenletes megpuhulásából áll és a gombaszétbomlás által előidézett foltossággal jár, gyors lefolyással és a bomlásnak indult szövetben található tömérdek, élénken mozgó baktériummal tűnik ki. Ha egy ily megbetegedett burgonyát körösztülmetszünk, a metszési lap csaknem ugyanazon pillanatban rózsaszínű, barna és csakhamar sötétbarnás-szürke és fekete lesz, a betegség okozóját, a pálcacsalakú baktériumot *bacillus phytophthorus*-nak nevezték el. Különböző termelési kísérletek bizonyították azt, hogy ezek a bacillusok a burgonyanövény szétrothadását is előidézhetik és hogy a fertőzés úgy a vetőgumókból, mint a földből megtörténhetik. És ez nemcsak megtörténhetik, de gyakran meg is történik, mikor a talaj több éven át való burgonyakultúra alatt volt és a szárrothadás föllépett, mikor tehát a talaj a bacillus phytophthorusokkal volt telítve. Gumórothadást tehát ugyanazok a bacillusok idéznek elő, melyek a szárrothadás után a földbe jutottak. Ez kétségtelenül bizonyos.

A betegség ellen való küzdelem. Olyan betegség ellen, mely a szár és a gumó baktériumos rothadása által annyira jelentékeny károkat képes okozni, persze már sokféle eljárást alkalmaztak. Mint sok más növényi betegségnél, itt is a növény dispozióját és a csírázás idejét kell figyelembe venni. A kísérletekből és megfigyelésekből úgy látszik az tűnik ki, hogy belső okból származó dispozió, mely a burgonya rothadása ellen abszolút védelmet nyújtana, nem létezik. Se a keményítő-tartalom, se a csírázás stádiumába való átmenet nem zárják ki a baktériumok működését. Ez nem azt jelenti azonban, hogy mindenféle fajta egyforma mértékben van alávetve a baktériumos rothadásnak. Nem, ám mégis bebizonyítottnak tekinthető, hogy az összes, a mezőgazdasági üzemben szóba jöhető fajták a rothadás által megtámadhatók, anélkül, hogy belső okok abszolút védelmet nyújtanának.

Frank volt az első, aki a szárrothadás ellen a gumók pácolását ajánlotta. Legalkalmasabbnak erre az az idő látszott, mikor tavasszal a gumók kiültethetők, de a szemek még teljesen pihentek. Tehát a márciustól egész április közepéig terjedő idő alkalmas erre. Az őszi pácolás ellen szól az, hogy a rézgálicos mészkeverék hosszabb behatás esetén a gumókat több helyen megtámadja, és hogy ezek a helyek aztán a rothadásnak kiinduló pontjai lesznek. Pácoló folyadékként a *bordói keveréknek* kétségtelen eredménye volt, ha nem is volt képes a szárrothadásnak teljesen elejét venni. A sarjadzásnál ugyan mintegy 25% elmaradás volt a pácolatlan gumóval szemben és a szárrothadásos bokrok is tetemesen bevésőbbé mutatkoztak. Azzal az előnnyel szemben, hogy a *bordói lében való* — leghelyesebben 20 óráig tartó — pácolással a *sárrothadás tetemesen csökkenthető*, mindenesetre egy gazdaságilag nagyon figyelemreméltó hátrány áll: az eljárás körülményessége.

De lényeges tényezőül kell tekintenünk a szárrothadás leküzdésénél a burgonya téli eltartásának módját is. Az az általános megfigyelés, hogy a gumók hűvös és száraz eltartás mellett jobban elállnak, mint magasabb temperatura és nagyobb nedvesség mellett, a bacillus phytophthorus fertőzésére való tekintettel is beigazolódt. Míg a rosszul földött rakásokból vett vetőgumók után szárrothadásos növényzet származott, addig a jól földött gumói egészségesek maradtak és a növény fejlődése is normális lett.

A követendő eljárás. A megfigyelésekből és tapasztalatokból — mondja Appel munkája végén — az következik, hogy a baj kiirtása akkor, mikor a szárrothadás már a növényeken föllép, nem lehetséges. A betegség csak akkor látható, mikor a föld fölötti növényi részek kezdenek elhalni. A már megbetegedett szárazak nem menthetők meg, mert a megbetegedés fészke a föld alatt van és permetezésnek, vagy hasonló eljárásnak hatása nincs. Mindenesetre azonban már ez időben a betegség továbbterjedése ellen kell dolgozni és a *megbetegedett bokrokat vagy el kell távolítani*, vagy legalább *megjelölni*, hogy a rajtuk termelt burgonyát a kiszedés után mindjárt fölhasználjuk és a jövő év vetőgumói közé ne keverjük.

A kiszedésnél, amennyire ez gyakorlatilag lehetséges, a rothadt gumókat ki kell választani. Ezek a szeszföldekben még fölhasználhatók, mert keményítő-tartalmuk megvan.

Az olyan földről származó burgonya eltevésénél, amelyen szárrothadás lépett föl, vagy amelyben a kiszedésnél sok rothadt gumó volt, különös gond fordítandó. Olyan legyen az, hogy az eltett burgonya utószáradása ott végbe mehessen és hogy a hőmérsék ne emelkedjék igen magasra. Legalkalmasabbnak erre a kettős szalma-földtakaró. Az első takarót mindjárt ráteszszük, még pedig szellőztetőnek alkalmazásával, a második ta-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király- tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

 The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

karót akkor, ha a hőmérsék néhány fokkal már lejjebb szállt.

Különösen érzékeny burgonyát legjobb, ha először egy kevésbé megfogyasztunk. Ha nagy mennyiségnél ez nehezen lenne is keresztülvihető, a jövő évben használandó vetőgumókkal csak el lehet végezni. Ha olyan rakásokból kell a vetőgumót is vennünk, amelyekben erős rothadás mutatkozott, akkor, mielőtt azt fölhasználnók, alkalmas helyen kissé kiszáritjuk.

Ne termeljünk burgonyát az olyan földön, amelyen 1—2 évvel azelőtt már beteg volt a növényzet. Az ültetésnél ne elvágott, hanem egész gumókat használjunk. Erős nitrogén- és mésztrágyázás kerülendő. Új, egészséges vetőgumók beszerzésével is ellene dolgozunk a betegségeknek. —r,

Tarlóhántás gyomirtás céljából.

Küszöbön van a mezei munkák legszebike: az aratás. Ilyenkor felhalmozódik a sok munka, aratás, behordás, cséplés, tarlóhántás stb., úgy, hogy a gazda kezébe még újság is alig jut s ha igen, hát bizonyára nem olvas rég „elcséplélt“ dolgokról, pl. tarlóhántásról. Pedig én szándékosan írok most tarlóhántásról, mint olyan munkáról, mely a nyári munkákkal szorosan összefügg. Igaz, hogy sok gazdával nem egy nézetem lesznek, mert sokan azt az őszi munkákhoz sorolják és még többben sem a nyári, sem az őszi teendők közé.

A tarlóhántással gazdáink csak nehezen tudnak megparátkozni, mert hisz' akkor el-esik a jó tarló legelő. Beismerik ugyan, hogy gyomirtás céljából helyeselhető a tarlóhántás, de annak keresztülvitele abba ütközik, hogy nincs elegendő takarmány. A legelő kevés és elsült takarmányt szántóföldön nem akarnak természetben, mesterséges legelők létesítéséről pedig nem is lehet gazdáinkkal beszélni. Ily viszonyok mellett hát érthető a tarlólegeltetéshez való görcsös ragaszkodás.

Mások azt tartják, hogy a tarlólegeltetésből származó jövedelem sokkal nagyobb, mint a milyen a tarlóhántással elérhető.

Ilyen és ehhez hasonló nézeteket hallottam már és nem is akarok sem egyik, sem másik nézet ellen „küzdni“, a kérdéshez csak annyiban akarok hozzázárni, amennyiben alantakban, egy gazdaságban látottakat szándékozom közzétenni.

Az ő-i gazdaságban helyes talajművelést el sem tudnak képzelni tarlóhántás nélkül. Pedig a gazdaság derék vezetője néhány év előtt ugyancsak nagy hive volt a fentebbi nézetnek. A gazdaság kitűnő talaján nagyon kiterjedten termelik a gabonaneműeket s a vetéseket rendszerint úgy ellepte a sok gyomnövény, hogy a terméseredmények meglehetősen alászálltak. Sok napszámot emésztett föl a gyomirtás munkája, mégis mindig gazos volt a vetés. Végre megpróbálták a tarlóhántást s ma már attól nem térnek el. Láttam a vetéseket, melyek igen szépen díszlenek és a gyomnövények sem garázdálkodnak már. Igaz, hogy a gazdaság elesett a tarlólegelőtől — de már nem is akarja.

A tarlóhántást rögtön aratás után megkezdik, a mikor még a kereszttek ott vannak. A kereszttek közeit sekélyen felszántják s hogy a munkát hamar és idejében elvégezzék, a behordást kigazdálkkal, fuvarosokkal behordatják, míg az uradalmi igaerő a tarlóhán-

tást végzi. A fuvarosoknak fizet a gazdaság a behordásért minden behordott kereszt után 15—16 fillért, ami kat.-holdanként 3—4 koronát tesz ki.

Nézetem szerint, ha valamely gazdaságnak nagy sertésállománya van, célszerű a disznókat a tarlón előbb végig járatni, hogy az elhullott magvakat felszedjék. Ezért még idejében elvégezhető a tarlóhántás.

Hogy miben áll a tarlóhántás gyomirtó hatása, arra nézve Cserhádi tanár „Növénytermelés“ című munkájában a következőket mondja:

„A gyommagvak legtöbbje . . . aratás előtt vagy aratás alkalmával a tarlóra hull.“

„Ha a tarlót aratás után azonnal sekélyen aláforgatjuk, akkor a talajba került gyomok vagy azonnal, vagy az első eső után csirázásnak indulnak és a fejlődő gyomok akár egy boronálással, akár pedig a következő szántással tönkre tehető. A gyomok azonban csak akkor fognak biztosan és teljes számban kicsirázni, ha nem kerülnek mélyen a talajba, hogy a nedvesség és melegségen kívül levegőben se szenvedjenek hiányt. Ezért kell a tarlót lehető sekélyre megszántani, vagyis meghántani.“

A gyomirtáson kívül nem csekély előnye a tarlóhántásnak az is, hogy a talaj humusztartalmát szaporítjuk, porhanyítólag hat a szántott talaj alatti rétegre, a kicsirázott gyomnövények csaloka vetésül szolgálnak s így rovarirtás szempontjából is kívánatos volna, hogy a tarlóhántást gazdáink nagyobb figyelemre méltassák, mint eddig.

Kerényi Lajos.

Borjuk felnevelése rozskenyéren.

Ha az anya tejét minél előbb értékesíteni akarjuk, akkor szükséges, hogy a borjút az anyától mielőbb elválasszuk, de gondoskodnunk kell ilyenkor megfelelően tápláló eledelről, nehogy a borju elsatnyuljon.

A legmegfelelőbb s általánosságban használt eledel ilyenkor természetesen a tej, amelyet eleinte lefölözetenül kell a fiatal állatoknak adnunk, majd később, a midőn már egyebet is harapnak, lehet a lefölözött s mindig hidegebb és hidegebb, végre a vízzel vegyített tejet nekik adunk. E mellett azonban, mint látjuk, nem takaríthatunk meg az anya tejből eleinte semmit, később pedig nagyon keveset.

Ilyen sikerrel alkalmazta azonban már nem egy tenyésztőállomás és gazda, az elválasztott borjúnak, 5—6 hetes koruktól 12 hetes korukig, rozskenyéren való felnevelését, a mi mellett éppen oly kitűnően, erősen és gyorsan fejlődnek az állatok, mint a tejtáplálkozás mellett.

Korpájától ki nem választott rozslisztból, mely némileg megsavanyodott kovászszal és sóval kell, hogy készüljön, 5—6 kilós rendes kenyereket sütnünk, azokat megfelelően kiszáritanunk, nehogy nagyon puhán maradjanak, mert akkor gombócósak s összevagdálva, moslékot kell belőlük készítenünk, még pedig eleinte hideg, lefölözött tejjel vagy savóval, íróval, ami éppen rendelkezésünkre áll. A napi adag egy borjura, 5—8 hetes korában $\frac{1}{5}$ — $\frac{3}{8}$ kilogramm kenyér és öt liter lefölözött tej; 8—10 hetes korában $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$ kilogramm kenyér és 2 liter lefölözött tej s 3 liter savó vagy író; 10—12 hetes korában $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ kilogramm kenyér, egy liter lefölözött tej és 4

liter savó vagy író, végre pedig 12—14 hetes korában $\frac{3}{4}$ —1 kilogramm kenyér és 6 liter savó vagy író.

Ez a rozskenyér oly tápláló, hogy egy kilogrammnak a tápereje, tíz liter lefölözött tej táperejének felel meg s mellette kitűnően értékesíthetjük a savót és írot, a mely különben sertéseknél is megfelelő tápszer, a moslék felhígítására, sőt egy kávéskanál kénvirággal keverve, kitűnő hatású gyógyszer oly sertések számára, a melyek köhögnek.

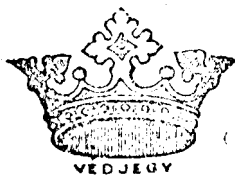
Ha a borjuk, különösen az első időben, mig szervezetük hozzászokik, némi hasmenést kapnak, avval ne törődjünk s ne állítsuk el, ha csak nem igen nagy mérvű, mert az némi tekintetben még előnyös is, a mennyiben a gyors anyagcserét elősegíti. K.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Viselős tehének táplálása.** Viselős tehéneknek táplálását nagy figyelemmel kell eszközölnünk, mert nemcsak anyaállatra s a születendő borjura lehet káros befolyással a helytelen táplálás, hanem a tehén későbbi tejelő képességére is. Különösen ügyeljünk arra, hogy a viselős tehén hizásnak ne induljon, de azért annyi táplálék jusson neki, a mennyi kellő erőben tartja őt is s a mellett elegendő a főtus táplálására is. A fejéssel nem közvetlenül a szülés előtt, hanem már sokkal, és pedig idősebb anyáknál hat, fiatalabbaknál négy héttel előbb fel kell hagynunk. Az átmenetnél azonban nem szabad egyszerre abba hagyni a fejést, hanem fokozatosan, amennyiben eleinte csak kétszer, később csak egyszer fejjük az állatokat, végre pedig szárazon hagyjuk őket. Ilyenkor következik el a táplálásnak legnehezebb ideje, mert az is könnyen megeshik, hogy az anya hizásnak indul, ezen időben lévén reá legnagyobb hajlandósága, meg az is, hogy a főtus a táplálékot — mind saját céljaira fordítja s az anyának mi sem jut belőle. Attól nem kell félnünk, hogy jó, megfelelő táplálkozás mellett a tehén nehezen vagy korán szül. A nehezen szülésnek csak hizás az oka, míg a korai szülés ugrás, ütés vagy ijedség. Mindenesetre kerüljük azonban a nehezen emészthető, tulságosan darabos táplálékot s az olyant, mely a vért sűríti és az állatokat feltűzeli, milyenek különösen a hüvelyesek és az olajpogácsa. K. Ö.

— **Hogy konzerválják a tojást Kinában.** A „Journal des Halles“ szerint a kínaiak, a kik nagymennyiségű tojást fogyasztanak, a következő módon konzerválják azokat. 12 db. konzerválandó tojásra vesznek fél liter hüvelyesek szalmájából eredt hamut, (amit különben hamuzsírral is lehet helyettesíteni) 60 gramm örölt konyhasót s 3 deciliter mézport. E keveréket feloldják erős tea-forrázatban s ezen kenhető anyaggal a tojásokat bevonván, azokat tiszta cserépfazékokba helyezik és lehetőleg légmentesen elzárják. Az így kezelt tojások állítólag „határtalan időig“ romlatlanul elállnak.

+ **A seprőcirok termeléséről.** A seprőcirk megfelelő viszonyok mellett termelve, legjövedelmezőbb növényeink közé tartozik s mégis rendszeres termelésével csak egy-két gazda foglalkozik. Ennek oka abban rejlik, hogy termelésével kevesen vannak tisztában s így annak nem igen mernek ne fogni. A cirok általában megterem azon határig, ameddig a tengeri biztosan beérik, sőt a legigénye-

Mindennemű, vizben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: esontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérészködések intézendők.

Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

sebb fajtája. az olasz seprőcirkok is beérik ott, hol a késői tengeri biztosan termelhető. Mint igénytelenebb növény, a talajban sem túlságosan válogatós, sőt lehet mondani, hogy rosszabb talajokon is termelhető. Vethető agyagos, vizenyős talajokra is, csak a sivár homokon, tőzeges és szikes talajokon bizonytalan a termelése. Vetésforgóba könnyű a cirkot elhelyezni; következhetik takarmányfélék, kapásnövények, gombafélék után, csak saját maga után nem célszerű vetni, mivel a talajt nagyon kihatározza, kiszáritja és későn hagyja el. Termelni azonban csak az olasz seprőcirkot érdemes, mivel a közönséges cirkok a mai viszonyok között nem igen számíthat piacra. Termelése a tengeri termelésével leginkább megegyezik. Legcélszerűbb a tengerivetés befejezte után április végén, május elején, esetleg közepén vetni. A trágyát legjobb előveteménye alá adni, ha azonban ez nem lehetséges, csak mérsékelt mennyiségben szabad alá alkalmazni 120–150 m/m. mert a túlságos trágyázás káros befolyással lehet a szakálminőségére. A mesterséges trágyák közül a foszforsav hatása igen szembeötlő, növeli a termést és kitűnő hatással van annak minőségére. 65 cm. sor- és 30 cm. növénytávolságra vetik, mert szélesebb sorokba vetve a szakál eldurvul, kisebb sortávolság pedig kevés a termés. Ápolása kétszeri kapálásból, egyezésből és töltögetésből áll, mely utóbbi akkor végzendő, midőn a cirkok 80–100 cm. magasságot elérte. Aratása a mag megborulása és a szakál megsárgulása alkalmával eszközölendő. Mellékterménye a mag, amely jó abraktakarmány. Termése 5–7 mm. szakál, 8–18 mm. mag kat. holdanként Általában ezek a legfontosabb tudnivalók a seprőcirkok termeléséről.

EGYLETI ÉLET.

Az E. G. E. állatkiállítási szakosztályának gyűlése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet állatkiállítási szakosztálya f. hó 7-én délután ülést tartott, az őszi kiállítás rendezése részleteinek megbeszélése céljából.

Elnökolt: gróf Bánffy György v. b. t. t. sz. o. elnök.

Előadott és jegyzett: Tokaji László sz. o. előadó.

Jelen voltak: Br. Jósika Gábor és Lészai Ferenc sz. o. alelnökök, Reich Albert, Gyárfás Endre, Jakab László, Nagy Dezső, br. Bánffy Ernő, br. Bánffy Ferenc és Gaál Elek tagok.

A május 8-iki ülés jegyzőkönyve felolvasás után tudásul vétetett.

A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnök felkéri Nagy Dezső és Jakab László tagokat.

A szakosztály elnöke felveti a kérdést, hogy vajjon a sertéskiállítás, tekintettel az állategészségügyi zárlatokra, programmon maradjon-e. Jakab László állategészségügyi felügyelő véleménye az, hogy a kellő intézkedések és óvszabályok betartásával a program e pontja fenntartható, mire a gyűlés ilyen értelemben határozott.

Ugyancsak az elnök indítványára ki mondja a gyűlés, hogy a baromfikiállítás, tekintettel annak országos jellegére, külön kiállítás lesz és így annak rendezése és díjazása is külön eszközöltetik.

Az érmekre vonatkozólag elhatározza az ülés, hogy a mennyiben a kérelmezett állami érmekeket a szakosztály nem nyerné meg, a szarvasmarha kollekciókhoz egy arany és 3 ezüst érmét önköltségen fog a szakosztály beszerezni.

A belépő jegyekre vonatkozólag azt határozta az ülés, hogy kétféle jegy legyen. Egyféle az állatkiállítás részére és egyféle a gép- és baromfikiállítás részére. Ez utóbbinak árából kétharmad a gépkiallítást és egyharmad a baromfikiállítást illeti.

A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy a városi sétatéri bizottság a Lövölde területét a kiállítási célokra átengedte.

Ezután a programot, díjazási tervet, rendezőbizottság és bírálóbizottság névsorát, véglegesen megállapította az ülés és a kiállításig felmerülő egyéb intézkedések megtételére az elnökséget felhatalmazta.

Több tárgy nem lévén elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Sperker marhái — Amerikában.

Igenis — Amerikában, de egyelőre csak képben és leírásban, a Chicagóban megjelenő „The Breeders Gazette” című szaklap f. évi június 24-iki és 25-iki számában.

Hát ez is valami.

Hazarészünk e derék tenyésztőjének sikereiben és eredményekben gazdag törekvése a primogen marha modern állásában, itthon már jólismert és elismert. Be volt mutatva s ismertette volt tenyészete képben és betűben Monostori tanár által már több alkalommal németországi elsőrendű szaklapokban s nem régen Angliában, a Londonban megjelenő „The Farmer” című lapban is, hol 4 szép fotográfia ábrázolta a hatalmas szent-demeteri állatokat s tömör leírás adott felvilágosítást egyfelől Magyarország állattenyésztéséről, másfelől Sperker tenyészteréről.

Az amerikai lapban nem különben ily ismertetést közöl hazánkból ugyancsak Monostori Károly tanár, s a lap szerkesztője a hatalmas nagy formájú, 40 oldalra terjedő újság címlapján, az első helyen, egy igazán pompás képet hoz 2 tehénről, 2 borjúról s egy bikáról, mely utóbbi a felvételkor, sajnos a háttérbe nem kedvező helyre jutott.

Örömmel szemléljük ezen, hogy úgy mondjuk: túlvilági lapban a pompás, ismerős állatokat és nem lehet kétség, hogy a jelzett chicagói lap óriási számu olvasóközönsége érdeklődéssel vesz tudomást az ős hungarian

cattle-ről, mely előtte ezideig majdnem teljesen ismeretlen volt, s véreink, akik ott élnek, bizonyára nemkülönben örömmel szemlélendik e régi jó ismerősüket.

Fogadja gratulációnkat a derék magyar tenyésztő és köszönetünket az ismertető.

Értesítés. Az állat- és gépkiallítási programokat és bejelentő ivateket a jövő hét folyamán fogja megküldeni a rendezőbizottság.

— **Potsa József.** Hatolykai Potsa József, Háromszékvármegye főispánja, valóságos belső titkos tanácsos, a főispáni kar patriarchája, hosszas betegség után, 67 éves korában meghalt. A gyászhir nemcsak a székelység, — az egész magyarság mélységes gyászát jelenti. Potsa József azoknak a régi, törzsökös székelyeknek volt típusa, a kiknek élete célja a hazaszeretethez merült ki, de tettereje, munkássága, önzetlensége és önfeláldozása élete utolsó percéig meg nem lankadt, ki nem merült. A ki az ujabbkori székelység történetét meg fogja írni, krónikájának minden lapjára kénytelen lesz rájegyezni a Potsa József nevet, a kinek a neve a Székelyföldön alakult minden intézménnyel összeforrott, a kinek a nevét hirdeti a Székelyföldön minden kulturális és közgazdasági alkotás. A székely-kérdést ő tette országos jelentőségűvé, ő hangsúlyozta elsőnek, hogy a székelység nélkül odavész Erdély s éppen ezért 26 évnek verejtékes fáradságával igyekezett a népet jómódba juttatni s a kivándorlást, az idegen fajokkal való összeolvadást szükségtelenné tenni. A székely nép méltányolta is főispánja igyekezését s Háromszék vármegye első tisztviselőjét, a kegyelmes urat „a székelyek apja” jelzővel tisztelte meg. Ő felsége a király pedig valóságos belső titkos tanácsosává nevezte ki.

— **Darányi üdvözlése.** Abból az örövendetes alkalomból, hogy a lefolyt kormányválság után is *Darányi Ignác* maradt a földmívelési ügyek élén, a gazdatársadalom minden képviselője részéről lelkesen üdvözlük az el nem távozott földmívelésügyi minisztert, akinek neve a magyar mezőgazdasággal szinte egygyé van növe s akinek eddigi eredményteljes működése a további sikereknek kiváló biztosítéka. Az *Erdélyi Gazdasági Egylet* is megragadta az alkalmat és igaz ragaszkodást kifejező, szívből jövő üdvözléssel járult a miniszter elé. Az ország minden részéről, ahol csak alkalmuk nyílik a gondolkodó gazdáknak megnyilatkozniok, meleg és fölemelő üdvözlésekben részesül Darányi miniszter.

— **Debreceeni gazdák Erdélyben.** A debreceni gazdasági egyesület folyó év április hó 5-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy tanulmányi kirándulást rendez ez év szeptember hónapokban a Székelyföldre, a Kolozs-

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

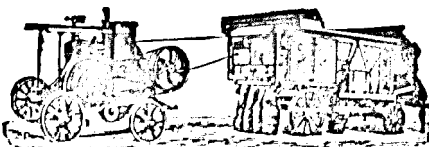
MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és mintaraktár: Bécs, VII., Lindengasse 7. 1077.

LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB HAJTÓERŐ

a „GNOM” benzin-petrolin-motor-mozgony.

3000-nél több üzemb. — Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges.

Motor-Locomobile.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés.

Magyar levelezés.

monostori állami gazdaság, a kolozsvári állatkiállítás, a gróf Teleki Arvéd drassói gazdasága és a fogarasi állami meneszgazdaság megtekintése mellett. A közgazdasági és mezőgazdasági fontos érdekek mellett, egy szép érzés — Debrecen hazafias polgárainak, a magára hagyatott székely testvérek iránti meleg szeretetének — megnyilatkozása vezette az egyesület közgyűlését akkor, a midőn ezen tanulmányút rendezését elhatározta. A tanulmányút augusztus hó 26-tól szeptember 6-ig tart. Az útterv akként állapított meg, hogy úgyszólván az egész Erdélyt beutazzák a debreceniek. Megfordulnak a székely vármegyék összes székvárosaiban, megnézik egy sóbányát, két sós fürdőt, több borvíz-fürdőt; tanulmányozzák a székely gazdálkodást. A székely városokon kívül meglátogatják Kolozsvárt, Brassót, Fogarast, Nagy Szebent. Tanulmányozzák a szász és oláh gazdálkodást is. Örömmel üdvözljük az egyesület elhatározását és megvagyunk győződve, hogy ez a kirándulás érdekes tanulságokban és kellemes emlékezetében növekedni fog.

— **Az ideai komlótermés értékesítési kiállításai.** Az erdélyi komlótermesztés és értékesítés érdekében olyan sikeres tevékenységet kifejtő *segesvári komlószövetkezet* most jó előre körlevélben értesíti a termelőket a külföldi termés- és árviszonyokról és figyelmezteti őket a követendő eljárásról.

A körlevél szerint amint az összes komlótermesztési és komlóeladási ügyekkel foglalkozó lapok utolsó napi közleményekből is kitűnik, hogy bármennyire is javulna az időjárás, ez évben külföldön gyenge komló termés lesz. Saazi jelentés szerint a múlt évi termésből már csak összesen 300 mm. készlet létezik; jelen évben a komló rosszúl áll és csak félfannyi lesz, mint a múlt évben. — Nürnbergi jelentés szerint a múlt évi termésnek ára folytonosan emelkedik, mert attól tartanak, hogy a jelen évi komló ára legalább 25—30% magasabb mint a múlt évi. Auschából az a jelentés, hogy nemcsak a rossz időjárás következtében, hanem még mindenféle ártalmas rovarok, legyek stb. következtében nagyon gyenge termés lesz ez évben. Lemberg jelentés: Az elővásárlások száma napról-napra emelkedik, úgyszintén az ár is, úgy, hogy az utolsó napokban 50 kiló komló 130—150 korona vételért eredményezett. A termés a mennyiségre nézve a múlt évi termést nem éri el. Mindezek alapján tanácsos, előleges eladásoknál kellő óvatossággal eljárni, mivel a vidéken is jelentkeztek már komlókereskedők, ha az időjárás kedvező marad, az erdélyi részeken jó termésre és jó árra számíthatunk.

— **Az állatszámolás.** 1895. óta nem volt az országban rendszeres állatszámolás s így állatállományunkról csak hozzávetőleges képünk volt. Mivel az állattenyésztés és kereskedelem szempontjából fölülte fontos állatállományunk pontos ismerése, a földmívelési kormány új állatszámolást rendelt el. Az állatszámolás, mint értesülünk, befejezést nyer s megerősítette azt a föltevést, hogy állatállományunk apadt. Ez okból a földmívelési miniszteriumban olyan intézkedések statuálásán dolgoznak, a melyek állat- s főképpen szarvasmarha- és sertésállományunk folgyarapítására alkalmasak.

— **Ösztöndíjak az állatorvosi főiskolán.** A szeptember hó 1-ével kezdődő tanévvel a budapesti m. k. állatorvosi főiskolán ismét nagyobb számban kerülnek állami ösztöndíjak kiosztás alá. Legalább jó osztályzatú gymnasiumi vagy reáliskolai bizonyítvány alapján évi 600 k., jeles bizonyítvány alapján évi

800 k. ösztöndíj nyerhető el. Az ilyen ösztöndíjakért az érettségi bizonyítvány hitelesített másolatával és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványokat a m. k. földmívelésügyi miniszterhez címezve a nagy szünidők folyamán vagy a szeptember hó 1—8-ig tartó beiratkozás alkalmával lehet az állatorvosi főiskola rektori hivatalánál benyújtani. Az ösztöndíjak élvezete nem kötelez utólagos állami szolgálatra.

— **Pályázati hirdetés.** A nagyenyedi m. kir. vincellér-iskolában folyó évi október hó 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra 19 egész, 5 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik. Pályázati feltételek: 1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhímlő-oltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. Legalább a népiskola összes tanfolyamainak teljes elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Születési hely, községi előjárásága által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyámok beleegyezési nyilatkozata, melynél fogva kötelezik magukat, hogy a felvett tanulót 3 év eltelté előtt az intézetből ki nem veszik. 6. A jelzett hiteles és rendszeren bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok a nagyméltóságú földmív. miniszteriumhoz címezve legkésőbb augusztus hó 25-ig a nagyenyedi m. kir. vincellér iskola igazgatóságához intézendők, honnan a folyamodók felvételük ügyében rövid idő alatt értesítettni fognak. 7. Az intézetben egy évet önköltségen töltött, katonai kötelezettségnek eleget tett; kertészet, szőlőszet, pincészet körében már működött, vagy kádármesterséget tanult egyének, ha ezen minősítésüket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztöndíjak elnyerésénél előnyben részesülnek. Figyelembe veendő: a) Az intézetbe felvett növendékek fehérmű és egyéb állásukhoz illő célszerű ruházatról, nemkülönben író-, rajz- és kisebb munkálati eszközök: kések és ollókról önmaguk tartoznak gondoskodni; lakást, ágyneműt, világítást, orvosi kezelést és gyógyszereket azonban ingyen nyerne. b) Az egész ösztöndíjat élvezők teljes ellátásban: reggeli, ebéd, vacsora és mosatásban részesülnek; a fél ösztöndíjasok ellenben ugyan az egész ösztöndíjakkal egyenlő ebédet és vacsorát kapnak, de az ezen étkezésekhez szükségeseltető kenyérről, továbbá reggeli és mosatásról önmaguk tartoznak gondoskodni. c) Ösztöndíjban nem részesülő, önköltséges tanulók, a mennyiben a növendékek száma a 24-et meg nem haladja, az a) pont alatt foglalt előnyökben részesülnek, ellátásukról azonban önmaguk tartoznak gondoskodni s az intézeti élelmezőnél havi 7 frtért fél, 14 frtért pedig teljes ellátást nyerhetnek. A fél ösztöndíjat élvezők is havi 7 frtért vagy az élelmezővel megalkuvás útján teljes ellátásban részesülhetnek. A nagyenyedi m. kir. vincellér-iskola igazgatóságától.

— **Mikrosol fertőtlenítő szer gazdasági üzemek részére.** Gazdasági körök kivétel nélkül kedvező ítéletei igazolják, hogy Lutz Ede és Társa pozsonyi festékgyárosok által előállított Mikrosol tejszórószer, szeszgyárakban, pincelhelyiségekben, lakóházakban, istállóban stb. az oly kelemelen penész- és gombaképződések, falmállás, fagomba és dohos levegő megszüntetésére rendkívül hatásosnak bizonyult. Mikrosol penészkepződések ellen való erős hatásánál fogva, az ezek okozta nedvességet is eltávolítja. — Tehát elég alkalom kínálkozik ezen, a valódi szükségletnek megfelelő gyártmány alkalmazására, annál is inkább, mivel feldolgozása nagyon egyszerű. Egyébként mindenkinél szívesen szolgálnak bővebb felvilágosítással a Mikrosol egyedüli előállítói: Lutz Ede és Társa, festékgyárosok, Pozsony. (1036. II.)

Piaci és vásári ártudósítások.

(A beküldött különtudósítások nyomán összeállította: az Erdélyi Kereskedelmi Társaság.)

Gyapjú aukciók. Az ideai első aukciósorozat mai első napján nagyszámú bel- és külföldi vevő élénk érdeklődése és vételkedve mellett 5260 zsákból 4000 kelt el. Legmagasabb árakat fizettek elsőrendű hátmosású fésűs gyapjuért, melynek néhány tétele 20%-kal kelt el a tavalyi júliusi áron felül. Átlagban azonban csak 15%-ra tehető a középminőségű fésűs- és szövetgyapjak árjavulása, de a zsirban nyert finom szövetgyapjak nem örvendtek hasonló jó keresletnek és jó részük eladatlan maradt. Finom merinogyapjú zsirban nyirva szintén 20%-ig ért el, többet, mint tavaly, míg a hátmosású finom merino teteleknek 5—8%-nyi árjavulással kellett beérniük.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) A lefolyt héten *muhármag* oly keresett cikk volt és oly nagy mennyiség kelt el, hogy a készletek — melyekről azt hitték, hogy még jövőre is marad belőlük — alig fogják az előrelátható szükségletet fedezni. *Biborheremag.* A termés jobbnak mutatkozik, mint azt az első hírek után feltételez-

ték, mert már most, tehát a cséplés kezdetén a termelők igen nagy mennyiségeket ajánlanak. *Tarló-répmag.* Minthogy Németországban nagyobb a szükséglet, amint gondolták, ennek következtében az eredeti bajor tarlórépmag ára az utóbbi napokban néhány koronával emelkedett. *Homoki búkköny.* (*Vicia villosa*) jelenleg igen keresett és a budapesti piacon jó árak mellett helyezhető el. A *vöröshere* már évek óta nem állt oly remekül, mint az idén és ha semmi sem jön közbe, úgy a gazdák nemcsak kitűnő magtermésre, hanem ismét magas árakra számíthatnak, mert a múlt évi készletek úgyszólván teljesen elfogytak.

Fegyverek nyersáruért 50 kg.-ként Budapest:
Vöröshere . . . 70—72 kor.
Lucerna . . . 55—60 >
Muhar 11 >

Kolozsvár, (június 9.) Gabonárák: buza I. r. q. 15'40 k., II r. q. 14 k. 20 f., rozs I. r. q. 12'60 k., II r. q. 12 k. — f., tengeri I. r. q. 14 k. — f., II. r. q. 13 k. 40 f., zab I. r. q. 9 k. 80 f., II. r. q. 9 k. 20 f. *Hüvelyesek fészélékek stb:* rizs kg. 34 f., gyöngykása kg. 36 f., borsó kg. 38 f., lencse kg. 46 f., paszuly kg. 20 f., köles kg. 30 f., burgonya hl. 9 k. 30 filér, bors kg. 2 k., hagyma kg. 22 f., fohagyma kg. 32 f. *Takar-mány és alom:* széna I. r. q. 13 k. 60 f., II. r. q. 11 k. 80 f., zsupszalma q. 9 k. 20 f.

NYILT-TÉR.

Doboka, 1903. július 3-án.

Erdélyi Kereskedelmi Társaságnak Kolozsvár.

Becses felszólításukra van szerencsém kijelenteni, hogy az Önöktől rendelt Kühne-féle *Mosoni Drill* sorvetőgép, melyet ez év tavaszán árpával, zabbal, tengerivel s takarmányrépával kipróbáltam, oly tökéletesen bevált, hogy teljes lehetetlenség a vetőgépek királyának nem nevezni. Hegyes, árkos, köves talajon dolgoztam vele, oly helyeken, hol lóval nem is lehetett húzatni; két jó járó ökör egész könnyedén haladt vele, minden talajnehézséget tekintetbe véve, csaknem játszva a vetés vele, könnyű és pontos beállítására a vetést egyenletessé teszi s szép sikerrel kél nyoma után az elvetett mag.

Ami a jó anyagot s erős szerkezetet illeti, arról csak az a tapasztalatom, ami a vetésről s használhatóságáról. Mert vetés alkalmával a sorok mindannak dacára, hogy köveket szedtek maguk elébe, s köveket mozdítottak ki a talajból, még csak helyükről sem görbültek meg.

A fentebbi jó tulajdonságának kifolyásából a *Mosoni Drill* sorvetőgépet minden gazdának egész jóakarattal ajánlhatom, mert ki ezért adja pénzét, az nem dobja a sárba.

Fogadja tehát az Erdélyi Kereskedelmi Társaság köszönetemet, hogy olyan kitűnő vetőgépet ajánlt megvételre; ígérem is, hogy mihelyt anyagi erőm engedi — még egyet fogok Önöktől vásárolni.

Kiváló tisztelettel:

Barra Mózes,

okleveles gazdasz, uradalmi bérlő.

*

Gyulafehérvár, 1903. július 23.

Tekintetes Erdélyi Keresk. Társaságnak Kolozsvár.

Megkeresése folytán szívesen tudatom Önnel, hogy az Ön által közvetített, Kühne E. gépgyárában készített *Mosoni Drill* sorvetőgéppel a lehető legjobban meg vagyok elégedve. A gép különös előnyei, hogy szilárd szerkezete mellett nagyon könnyű, aránylag csekély igavonó erőt vesz igénybe, a szerkezete nagyon egyszerű, úgy, hogy azt bárki is könnyen kezelheti; a legkisebb mag

SÁRGA KRISTÓF fehérmű és vászonraktárában Kolozsvárt, Deák-Ferenc-u. (Belközép) 3. sz.

A legnagyobb választékban és a legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérművek és harisnyák.

Különlegességek: dus választék minden kivitelű divatos férfi és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kék-lők- és finom zsebkendőkben.

Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérművek pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítatik.

Szőnyegek minden fajtában és minőségben, u. m.: szalonn-, fali-, futó-, ágyelibe-, és pamlagszőnyegek továbbá valódi **Linoleum** minden szélesség és nagyságban.

Amerikai önműködő ablak-függönyök (roletták) minden nagyságban kaphatók!

Valódi kősmárki **lendamaszt asztalmű 25% gyári áron alól kapható.**

1008.

tól a legnagyobbig lehet vetni vele anélkül, hogy mint az eddigi sorvetőgépeknél bizonyos fogaskerekek kicserélése szükségessé válna. Úgy oldalsó helyeken, mint sima területeken szép, egyenletes munkát végez, úgy, hogy ezen gépet bárkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Tisztelettel:

Baruch Jenő.

A legizlésebb fényképek és nagyítások készülnek **Ferenc és Társa** műtermében **Kolozsvár, Wesselényi-Miklós-u. 15. sz. alatt** **Jutányos árak, pontos kiszolgálás.** 1103.

A „SZT. ANNA“

Malátakészítmények és italok a legjobbak.

1129

Szt. Anna Malátacakes

minden egyéb liszt hozzáadása nélkül 78—80% maláta kivonatot tartalmazó malátából készül. A legjobb és legizletesebb

● tea- és tápsütemény ●

feleltettek és gyermekeknek, egészségesek és betegeknek. 1 nagy doboz 2 korona, 1 kis doboz 50 fillér.

Szt. Anna Maláta-Likőr

a legjobb és legegészségesebb üdítő ital. kellemes ízű és zamatú, tiszta, festetlen ital. *A likőrök királya.* 1 palack 2.30 kor.

Szt. Anna Malátakeserű

kitünő ízű és hatása, kiváló gyomor-erősítő, étkezés előtt 1—2 pohárral az étvágyat gerjeszti és az emésztést elősegíti. 1 palack 2.30 korona.

A Szt. Anna malátakészítményeket elsőrangú orvosi tekintélyek ajánlják.

Kizárólagosan gyártja:

a Szt. Anna Malátakészítmény Vállalat Kis-Velenczén.

Kapható Kolozsváron: **KÓNYA SÁNDOR** és **HIRSCHFELD SÁNDOR** cégeknél.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2%-os Záloglevélkölcsonöket nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4 1/2%-os záloglevélkölcsonöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményt. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények

Gazdatiszti, számtiszti vagy szőlőkezelői

állást keres, azonnali vagy későbbi belépésre egy 30 éves, nős egyén. Mint szakképzett szőlész, nagyobb gazdaságokban szerzett 8 évi gyakorlat-

tal, szép írással, kiváló jártassággal bír az egyszerű és kettős könyvitelben, szőlő és gyümölcsösök okszerű telepítésében. Szíves megke- reséseket kér az alábbi czímen! 1177

Kárász Albert,

Sz.-Benedek, posta. Dés.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLO.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Zongorák, pianinok, harmoniumok

1178

és cimbalmok

gyári áron

részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe kiadatnak.

Hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken elfogad és pontosan teljesít

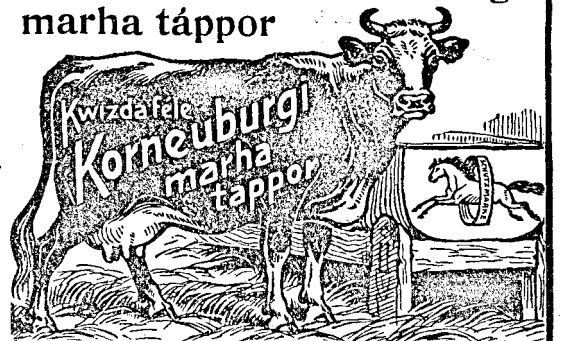
Triska J.

Erdély legnagyobb zongora-raktára.

Kolozsváron, Sétatér-utca (Saját ház.)

1014. I.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Étrend szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legjobb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképességének fokozására, csontfőréseknél. — 1/2 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a fenti védjegyvel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógyfűkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Egy levelező lapon kérjen mutatványszámot a

„Baromfitenyésztés“

című képes hetilapból.

E szakfolyóirat felöleli a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő és díszmadár-, galamb- és házinyúl-tenyésztési kérdéseket.

A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagyszámú cikkei mindig a legjelesebb tenyésztők írják.

A lap hetenként 16 oldal terjedelemmel jelenik meg s az ország minden részében el van terjedve.

Szerkeszti. Hreblayné Dedinszky Adél.

1149. Előfizetési ára: egész évre 8 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Csömöri-út 3.

Bajor I.

angol férfi-szabó műtermében

KOLOZSVÁRTT,

Wesselényi Miklós-u. és Mátyás király-
tér sarok, Hinta-ház, bejárat Wesse-
lényi-u. felől — a legújabb minták
szerinti és legjobb szövetelekből r. nd.
kívül jutányosan vállalatunkból r. nd.
és díszöltönyök, valamint
sport, vadász és
gazdasági ruhák!

1120

HIRMANN FERENCZ rézarugyár

Budapest, VII., Csányi-utca 9.

Készít kifogástalan szerkezetű toló és körforgó bor- szivattyukat, bor és sörcsapokat, szabadalmazott pontosan adagoló szénkéreg fecskendőt, mindenféle szerkezetű permetező alkatrészt, légnymású sör- kimérő készüléket és sörszivattyút, hordózáratát, valamint a pincegazdászathoz szükséges összes rézalkatrészeket, ugyszintén mindenféle öntvényeket stb.

Alapítva 1880. 1118.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Szalmakazalrakó gépek (Elevátorok)

kaphatók:

Graepel Hugó

gépgyárosnál

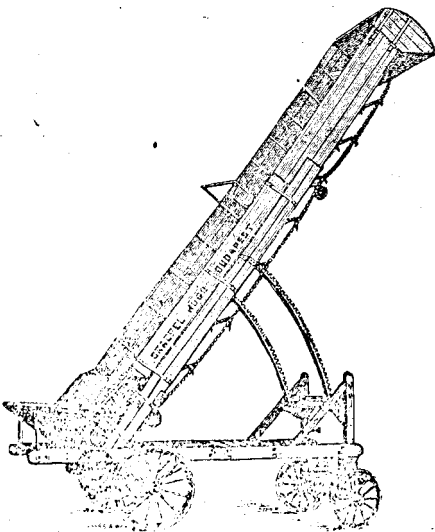
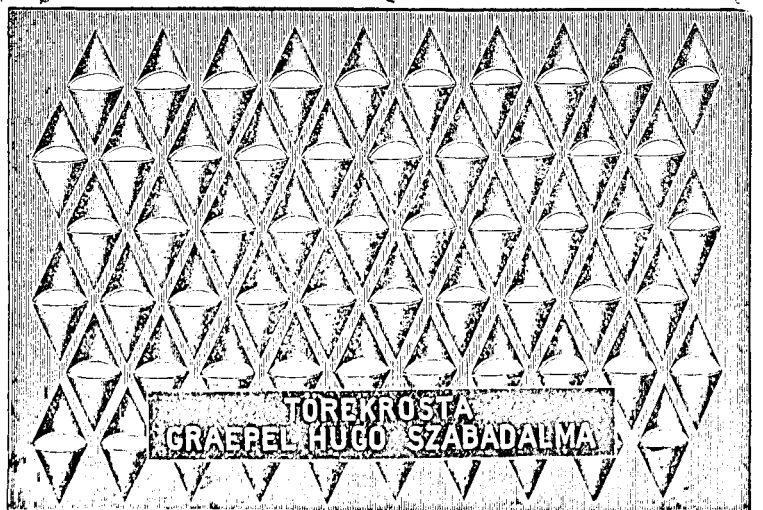
Budapest,

V., Váci-út 40—46.

Uj! Uj!

Tőrekrosta

vaslemezből.

Nagy megtakarítás! Tiszta munka!

1066

Minden rosta 2 heti próbára küldetik.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitünő műtrágyát úgy a foszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 3.

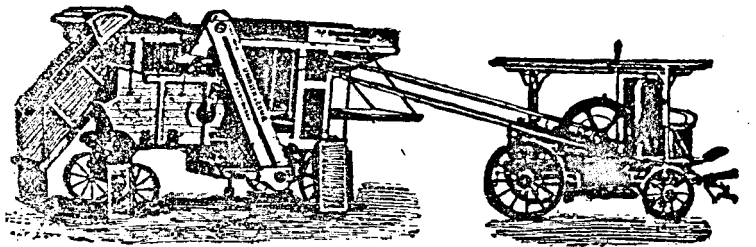
a Thomassalakgyárak, Berlin, vezérképviselője a magy.
korona országainak területén. 1130

Óvakodjunk a
hamisításoktól
és csakis csillag

védjeggyel
ellátott zsákokat
vegyünk át.

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

DÉNES ÉS SUGÁR BUDAPEST,

V., Lipót-körút 17. szám.

ÁLLANDÓ MOTOR-KIÁLLÍTÁS 1151

benzin-, spiritus-, petroleum- és generátorgáz-motorokban minden rendszerű

bel és külföldi gyártmányok fekvő- és álló-szerkezettel.

Locomobiljaink cséplési célokra a legalkalmasabbak és elismert legjobbak csekély súly, könnyű kezelés, állandó készlet az üzemre benzinfogyasztás 3-5 fillér óránként és lóerőnként.

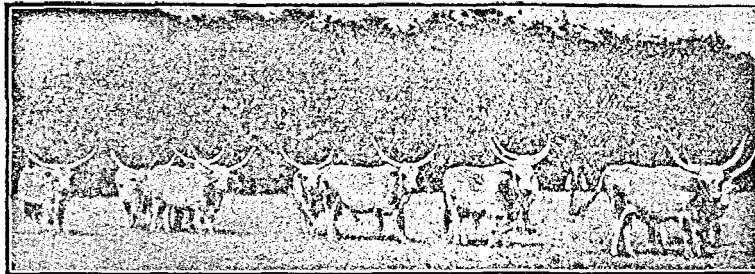
Teljes malomberendezések. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sz. 1358.

Árverési hirdetés.

A fogarasi m. kir. állami ménesbirtok pinzgauai tehenészetéből

19 darab kisorolt tehén és
18 darab számfelüti üsző,

továbbá a ménesbirtok bivalytenyésztéséből kisorolt

6 darab bivaly-tehén

folyó évi július hó 20-án délelőtt 10 órakor a fogarasi belső majorban szóbeli árverés útján eladásra kerül.

Az árverési feltételeket az érdeklődők egyszerű megkeresésére a ménesbirtok igazgatósága megküldi.

Budapest, 1903. július hó.

1176

Földmívelésügyi m. kir. Minister.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.

Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1032.

Ullmann Ferencz Czim- és Czimerfestő.

Egyedüli erdélyrészi

Diszító műterme, Horgany- és Ércz-czimtábla Öntődéje.

Kolozsvárt, Rákóczi-ut 14. sz. Telefon 471. sz.

Készít mindennemű horgany és érczöntésű felirat-táblákat, u. m. községjelző útjelző, tilalmi és egyes ajtó felirati táblákat a legjobb anyagból és kivitelben; valamint elvállal és készít: fogadtatások díszítéseit, egyleti, templomi és díszlobogókat bármely kivitelben, ugyszintén díszítési tárgyak, lobogók, czimerek stbik kölcsön is adtnak.

Vidéki rendelések azonnal intéztetnek. 1162

Birtokok eladó!

Bánáiban 1750 holdas házilag kezelt birtok szép kastélylyal. felszereléssel 275.000 frt. — A fővárostól 4 órányi távolságra 500 holdas I. rendű szántó, jobb föld még Békésben sincsen, 8 szobás urilakkal 120.000 frt. Törlesztéses kölcsön 55.000 frt. Gyorsvonat helyben. — Nagyvárad vidékén 500 hold 55.000 frt. vasútállomás a tanyán. — Zalában 200 hold, 5 perc a vasúttól, 25.000 frt. — Nógrádban 600 holdas birtok 7 szobás urilakkal, teljes felszereléssel, függő természéssel, 60.000 frt. Törlesztéses kölcsön 32.000 frt. — Kassa vidékén 500 hold házilag kezelve 55.000 forint. Bankkölcsön 35.000 frt. — 1000 holdas birtok a főváros közelében, urilak és gazdasági épületekkel mintaszerű házilag kezelt birtok, holdankint 230 frt. — Ugyanitt 750 I. rendű fekete talaj, a vidéken a legjobb birtokok közé tartozik, fényes úri kastélylyal. — Hontban 300 holdas, mintaszerűleg kezelt és felszerelt birtok, csinos urilakkal, felszereléssel, cukorrépatermeléssel, függő természéssel, 60.000 frt. — A fővárostól vasúton 1 órányira 100 hold I. rendű fekete kötött talaj, szép úri belsővel 30.000 frt. — Kisebb és nagyobb birtokok, nyaralók 10, 20, 50 holdas szántóföldek eladásra bejelentve vannak. Bővebbet 1148. I.

„La Confidentia“ intézet

hatóságilag engedélyezve, alapított 1877.

Budapest, VII., Garai-tér 14. (Válaszbélyeg)

SZIVATTYUK

minden neme; házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari czélokra

Legjobb gummi- és kender-tömlők.

1128 Mindenféle csövek, csapok stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien,

I., Wallfischgasse 14. sz.

Schwarzenbergstrasse 6.

MÉRLEGEK,

legjobb javított rendszerű tizedes futósúlyú és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. Embermerlegek, mérlegek házi használatra, baromérlegek. Betéti-társasági szivattyu- és mérleggyártásra.

BÁMULATOS

eredmények érettek el még a legmakacsabb gyomorbajoknál is a minden esetben teljes biztos-
sággal ható

Stomachicon

Ára 2 kor.

gyomor és emésztő-por használata által. Egy próba elegendő, hogy meggyőződjék mindenki, milyen kincs ez a gyomorbajban szenvedőknek.

Megrendelhető: Lukács Zsigmond gyógyszerháza Ujvidék.

A legkellemebb és legmegbízhatóbb hashajtó a Lukács-féle Cascarin labdacso. Ára 60 fillér.

1166

Kolozsvári raktár Halász Jenő úr. gyógyszerháza.

Telepítési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi Minister ur f. évi 5890. VI/2. szám alatt kelt magas rendeletével a Gróf Andrássy Gyula és Eczken Sándor-féle maros-ludasi és maros-bogáti kincstári birtokok betelepítését rendelte el.

A birtok 141 telepre osztatott, a melyből 106 ev. ref. és 35 kath. kis gazda vétetik fel.

Felhivtnak tehát pályázni óhajtok, hogy kérvényüket a Nagyméltóságú földmivelésügyi Minister urhoz intézzék és ezt vagy oda vagy pedig alatt irt kincstári birtokkezelőséghez minél előbb nyujtsák be.

A kérvényben okmányokkal legegyszerűbben községi bizonyítványokkal, igazolandó a folyamodó vallása, életkora, családi állapota, gyermekeinek száma, foglalkozása, kifogástalan erkölcsi élete és vagyoni állapota, nevezetesen az, hogy a folyamodónak ingatlanokban, gazdasági élő és holt felszerelésben, valamint készpénzben összesen legalább 2000 korona vagyona van, hogy továbbá az ingatlanok, valamint a gazdasági élő és holt felszerelés miből állanak, hogy végül folyamodónak adósságai nincsenek, vagy ha adósságai volnának, azok mily összegre rugnak és milyen természetűek.

A telepek területe 20—22—24 és 27 kath. hold és értéke a kincstár által felépített házzal együtt 7000—8000 koronáig, aszerint a mint jobb vagy rosszabb, közelebb vagy távolabb esik a községtől.

A telepházakból 20 falu rendszerben és a többi tanyai rendszerben, minden telepesnek saját földjén épült.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással és a telepek megmutatásával készséggel szolgálunk.

Maros-Ludas, 1903. évi június 20-án.

1174

Kincstári birtokkezelőség.

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

Budapest, IX. Tinódy-u. 3.

Bécs XVIII.

Ajánlják föltűmulhatatlan

BORSZIVATTYUIKAT,

szabadal. „UNICUM“ phylloxera fecskendőiket

és az összes

1020

PINCZEFELSZERELÉSI CZIKKEKET,

legolcsóbb árak mellett, a legmegbízhatóbb kivitelben.

Első bpesti stanniol és fémkupakgyár

házánkban új iparág.

Jéggártó- és hűtőgépek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

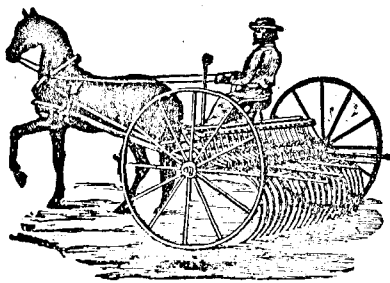
„FUCHSOL“

Vegyiszer mezei egerek irtására.

Hatása feltétlenül biztos. Emberekre, mezei apró vadra, házi állatokra ártalmatlan. Árjegyzéket bérmentve küld a

Fuchsol vegyészeti laboratorium
POZSONYBAN, Vörösmarthy-utca 7. sz.

1163

KÜHNE E.

házánk legrégebb

gazdasági gépgyárában

MOSONBAN

Alakult 1856-ban.

elismert gondos kivitelben kaphatók:

Alakult 1856-ban.

czukorrépa-, kukorica- és burgonya-miveléshez

legalkalmasabb és legújabb szerkezetű

kézi, egy és többsoros fogatos kapálóeszközök és töltőgépek.

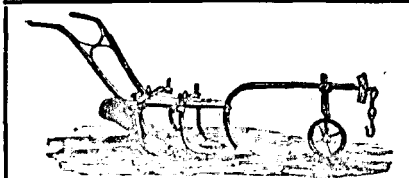
LÓGEREBLYÉK különféle szerkezetben. — FÜKASZÁLÓ és ARATÓGÉPEK lényegesen leszállított árban.

1099

Bevált hirneves „MOSONI DRILL“ tolókerekű sorvetőgépek, kézi- és járgányos cséplőgépek; különféle szerkezetű egy és többvasú ekék, szántóföld- és rétbőrnak, mindennemű talajművelő-eszközök dús választékban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a sz.

Erdély-észki kiz. képviselő: az „Erdélyi Kereskedelmi Társaság“-nál (Kolozsvár, Petőfi-u. 7.)

Kishirdetések felvételnek (minden héten
csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt,
Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad
a kiadóhivatal,
ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Tümpeldány csak egy küldetik.

Különfélék.

Körültekintés

a) baromfitenyésztés

összes ágai.

Irta: Dr. RODICZKY JENŐ.

Megrendelhető a szerzőnél Budapesten, V., Klotild-utca 22. sz. 2 korona 20 fillér előleges beküldésével vagy p. utánvétellel.
1155.

Magasabb képzettségű

gazdasági

főtiszt,

50 éves (2 helyen szerzett) gyakorlattal ajánlkozik

jóságkormányzó-

nak,

jóságigazgatónak, esetleg: uradalmak üzemterveinek kidolgozását is elvállalja. Javadalmazást %-ban is elfogad.

Kaucióképes, munkabíró és jelneg is állásban van.

Bővebb felvilágosítást komoly reflektánsnak: a szerkesztőség ad. 1043

Tyuktenyésztés

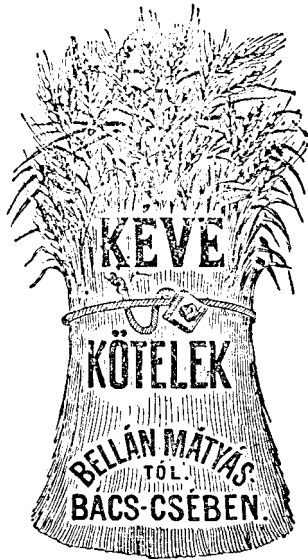
II. átdolgozott és bővített kiadás.

90 képpel. Ára 3 korona. Nélkülözhetetlen minden baromfitenyésztőnek, 200 oldalon minden kérdést részletesen letárgyal és pontos utmutatást ad. Ezen új kiadás tárgyalja az új opington tyukfajtát, az amerikai keltető gépeket és az amerikai kappanozást.

Kapható 3 korona beküldése ellenében bérmentve

Hreblay Emil

állattenyésztési m. kir. felügyelőnél Budapest, VII. ker., Csömör-ut 5. szám, II. em. 8. 1051

● Óriási ● megtakarítás!

78%-kal olcsóbb, mint a manillazsinag 85%-kal olcsóbb, mint a zsupszalmakötél és 97%-kal olcsóbb, mint a gabonaszalmakötél, mit prospectusomban számításokkal bizonyítok — Mintákkal és prospectussal készséggel szolgálók.

Mindennemű

gazdasági kötélárak, zsakok és ponyvák szintén a legjutányosabb árakon. 1167

B. Bak Lajos

Ó csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szálitója és az arany koronás kereszt birtokosa

műbutor- és épületasztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt.

Alapított 1869-ben. 1039.

SIMONFFY ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kültorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és

költségszámítás bérmentve küldetik.

1038

Saját készítményü

mindennemű gazdasági

ZSÁK

és vízhatlan

KAZALTAKARÓ PONYVA

a legolcsóbb gyári áron kapható a 1156

FISCHER-féle

zsák- és ponyvaárúházban BUDAPEST,

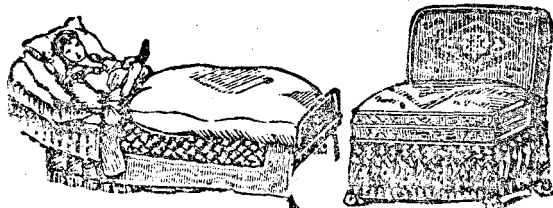
Nádor-utca 31—33. PONYVAKÖLCSÖNZŐ

INTÉZET.

Sovány és hizott sertések legjobb értékesítésére alánljuk Bauer B. Gyula céget Budapest, VIII. kerepesi-út 73., ki levélbeli megkeresésekre mindenkor díjtalanul szívesen válaszol. 1046.

A világhírű SCHÖBERL-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjeli ágy.

Nappali 1 szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézműveléssel a legkényelmesebb rugalmas matrácóságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennél fogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a szabad lélekzést előmozdítja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb.

Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, cs. és kir. szab.

gyára által BUDAPESTEN, Haris-bazár. Árjegyzék kívánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értékételen utánzásaitól. 1134

Simkovits Dániel

kocsikészítő KOLOZSVÁRT,

Radák-utca 4. szám alatt.

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe:

Szilárd, csinos és jutányos

KOC SI készítményeit.

Javítások és újítások gyorsan és olcsón vállaltatnak. 1112.

DUNKY FIVÉREK

— cs. és kir. udvari —

Fényképészek,

Mátyás király-tér 10.

Gr. Wass házban levő

fényképészeti műtermöket

megnagyobbítva újonnan építették és a kor minden igényeit kielégítőn fényesen berendezték s kéri a n. é. közönség további pártfogását. 1127.

BÉLHURUT

külső gyógyszer a CORNIDES-féle „Fekete áfonya gyógyszer”. Kapható gyógyszerárúházban; a hol nem kapható, oda 5 üveget 8 koronáért bérmentve küld. 1056

Felka (Szepesmegye). Erdei gyümölcsöket feldolgozó telep.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— K.
Alapítványok	1268.120.— K.
Tartalékok	190.400.30 K.

Összesen 1,858.520.30 K.

Első évi felesleg 90.349.— K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Szenes Károly

épületfa kereskedés és építési anyagok raktára

KOLOZSVÁRT, Zápolya-u. 2. sz.

Az építkezési idény alkalmából szíves tudomására adja a t. építőközönségnek, hogy épületfa raktárát mindennemű építési anyagok raktárával kibővítette s legjutányosabb árakon elárúsít:

Kézi és géptéglák,	Elszigetelő lemez,
Fedélc erép,	Kátrány papir,
Román és	Aszfalt anyagok,
Portland cement,	Carbolineum,
Gipsz,	Fedélmáz,
Nádfonat,	Tűzálló téglá,
	Disztégla

s minden egyéb idevágó anyagokat. 1171

Nagy készlet és kedvezményes árak!

HERMANN E.

Varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvár, Egyetem-utca 6.

Újonnan berendezett mechanikai műhelyemben minden mechanikai javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

VARRÓGÉPEK!

Egy valódi családi Singer varrógép himzőkészülékkel ellátva 30—50 frtig. Egy karikahajós 65—80 frtig. Egy Central Bobbin 86—90 frtig. Eredeti Hove C. Wheeler & Wilson D. 12, Manufacturing, & C. New-York, Balkara Cylinder stb. A varrógépek kedvezménye: Ileti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.

Gépcímért 10 évig felelek.

Egy új kerékpár angol villával 70—90 frtig. Kerékpár köpony 4—6 frtig. Kerékpár tömlő gum 2 frt. 30 krtól 3 frtig. Kerékpár csengő 35 krtól 1 frt. 50 krig. Kerékpár acetillon lámpa 2 frt. 50 krtól 5 frtig stb.

Csakis készpénzért. 1109

Földbirtokosok,

gazdák és raktárvállalatok stb. figyelmébe. Ausztria-Magyarországon általánosan bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézet

ajánl igen csekély kölcsöndíj mellett 96 □mtr. és 48 □mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

mezei termékek és vasuti waggonok betakarásához, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekrényponyvákat**, miáltal saját ponyvák költséges beszerzése megtakaríttatik. Ugyiszintén

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szereshetők be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, **varrás nélkül** egy daraból szöve csinvat **ponyvák** 16 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszen, liszt és korpás zsákok stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Elsőrendű lópokrócok.

Ocska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V., Arany János-utca 12. sz. 1070

Telefon 35—92.

Sürgöny-czim: Nagel Adolf, Budapest.

Mikrosol

a legjobb és leghatásosabb szer

fagomba, falmállás, nyálka és penészgomba, valamint ezek okozta nedvesség és dohos levegő ellen.

Szagtalan, nem maró, nem fest.

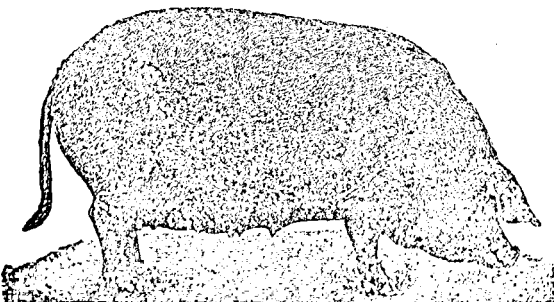
Urakalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak körében a legjobban bevált. — Kitűnő bizonylatok.

Egyedüli gyárosai:

Festékgyárak:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

1036. II.

Nagy nemesített
fehér fajsértés

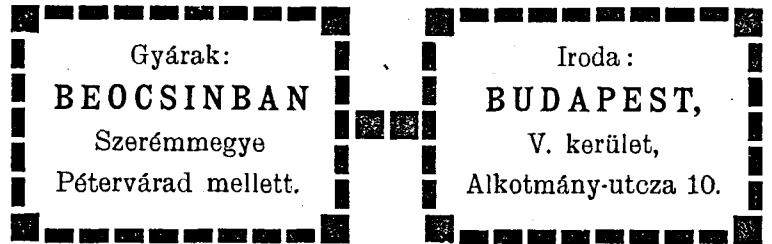
Yorkshire

törzstenyészet

Beocsini Cémentgyári Unió

— Redlich, Ohrenstein és Spitzer. —

Az 1896. évi ezredéves orsz. kiállítás egyedüli diszoklevél cémentgyártásért és számos más kiállításon első díjak.

Gyárak:
BEOCSINBAN
Szerémmegye
Pétervárad mellett.

Iroda:
BUDAPEST,
V. kerület,
Alkotmány-utca 10.

ÉVI GYÁRTÁSI KÉPESSÉG:

800.000 mm. portlandcément, 800.000 mm. románcément.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dunatartományokban a legnagyobb és legkényesebb építkezéseknél kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, akármely — vasuti vagy hajóállomásra szállítva: —

Gyorsan vagy lassan kötő román-cémentet és mesterséges portland-cémentet, valamint homlokzat-diszítésnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cémentet, szép és egyenletes színben.

JÓTÁLLÁS:

A normálaknál 50%-al nagyobb huzási és nyomási szilárdságért.

Egyenlő súlyu zsákok és hordók.

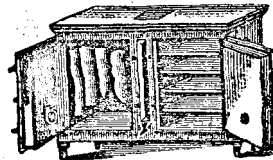
1022.

Alapított 1873.

Alapított 1873

Ajánlom szabadalmazott 1138

Jéghűtőim,

melék igen takarékos, éghedenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej-elárusítók és privát házaknak igen alkalmas. Raktáron áll 20 krtól 400 koronáig. — Árjegyzék bérmentve. —

Seemann J. Lakatos, tizedes-mérleg, fuvó és hűtő készítő Kolozsvárt, nagymalom-u. 20.

Fogászati

müterem:

ROSENFELD ESZTER

fogászati műterme 1154.

KOLOZSVÁRT

Wesselényi Miklós-utca 20. sz.

Bolduri gazdaság

Lugos mellett.

Ajánlja 2—3 hónapos, 3—4 hónapos **tenyészkozcáit**, valamint ilykoru **kanjait**. Továbbá 6 hónapos és 1 éves **tenyészkanok**.

A tenyészet **törzskönyvelve** van.

Julius hóban kerül ismét törzstenyészetemből **berni fajnika** eladásra. Értesítéseket czimemre

1170

Eckstein Fülöp Lugos.